

عکس: منا عادل - خانه‌ای به سبک قدیمی در بازار تهران

پرسه در خاطرات خانه‌های قدیمی

سفری به عودلاجان؛ اعیان نشین‌ترین محله تهران قدیم

مهلا دریان / دبیر سرزمین من

توصیه

محله عودلاجان در محدوده طرح ترافیک و آلودگی هوا قرار دارد. پس پیشنهاد می‌کنیم با ماشین خودتان نروید. تازه باید کلی هم دنبال جای پارک بگردید. برای دسترسی به این محله مترو و اتوبوس گزینه‌های بهتری هستند.

عودلاجان به دلیل نزدیکی به ارگ و کاخ شاه محل زندگی افراد ثروتمند و درباری مثل قوام‌الدوله، مدرس، مومن‌الاطبا، امین‌نظام، ملک‌الشعرا و خاندان مستوفی بود و اینکه چرا این محله عودلاجان نام دارد هم جالب است. افراد این محله با گویشی متفاوت از گویش امروزی تهران که «رازی» یا «راچی» نامیده می‌شود صحبت می‌کردند. عودلاجان در آن زمان به دلیل قرارگیری در ارتفاع و تسلط بر مناطق جنوبی، محل تقسیم و بخش بندی آب نهرها بود. به همین خاطر اسم «آو-دراچین» را که در این گویش به محل تقسیم آب گفته می‌شود روی آن گذاشتند. و همانطور که مشخص است نام محله مثل خیلی از اسامی قدیم به مرور تغییر کرد و به عودلاجان تبدیل شد.

را حفظ کرده‌اند. در هر پنجره کهنه‌ای که به گذشته باز می‌شود، حکایت‌هایی وجود دارد که ما را به سفری در زمان می‌برد و هر دیوار، پله و نقش و نگاری در اینجا نغمه‌ای از گذشته دارد. سفرمان این بار به محله‌ای ۴۰۰ ساله به نام عودلاجان در قلب بازار تهران است؛ جایی که چهره‌های تاریخی و ادبی فراوانی را به خود دیده است.

عودلاجان کجاست؟ تهران در زمان ناصرالدین شاه، تعداد محدودی محله مثل سنگلج، ارگ و عودلاجان داشت. محله عودلاجان با ۲۶۱۹ خانه و ۱۴۶ دکان یکی از محله‌های بزرگ و اعیان‌نشین در زمان قاجار محسوب می‌شده است.

هر کدام‌شان یک طرح و رنگ متفاوت دارند. در خیابان‌های تو در تو کنار هم صف کشیده‌اند و خودنمایی می‌کنند. خانه تنها محل زندگی نیست بلکه جادویی است که ما را به خاطرات مان وصل می‌کند. خانه‌ها مثل کتاب هستند با داستان‌هایی متفاوت؛ داستانی از گذشته و آینده، هنر و تکنولوژی، زندگی و تاریخ که درهم آمیخته، ۲ جهان را به زیبایی در یک نقطه ملاقات قرار داده‌اند و در این داستان، رفتن و دیدن چون گفت‌وگویی با زمان است. خانه‌های تاریخی با شاهکارهای معماری، تاریخ را آرایش کرده‌اند؛ در عوض، خانه‌های مدرن با طراحی آینده‌نگر، به دنیای پویای امروز نگاه می‌اندازند. خیابان‌های شلوغ اطراف بازار تهران، بناهایی با معماری منحصر به فرد داشته که از گذشته تا کنون تاریخ و هویت این منطقه

عکس: حسین اینانلو - بازارچه عودلاجان

عکس: مریم سعیدپور - تیمچه اکبریان